Buletin fiscal – Decizia CEJ privind stabilirea valorii în vamă și prețurile de transfer în cadrul UE

Decizia Curții Europene de Justiție („CEJ”) privind Cazul Hamamatsu (C-529/16) din data de 20 decembrie 2017

CEJ a decis ca legislația vamală europeană nu permite ca valoarea de tranzacție compusă dintr-o valoare facturată și declarată inițial și o ajustare retroactivă realizată după încheierea perioadei contabile să fie considerată ca bază pentru valoarea în vamă, atunci când la momentul importului nu se știe dacă această ajustare o să fie pozitivă sau negativă la finalul perioadei contabile.

Autor: Cristina Galin – Senior Manager, Impozite indirecte

PwC – creșterea economică în 2018 la nivel global ar putea fi cea mai rapidă de după 2011

- *Conform analizei economice a PwC, 2018 este previzionat a fi un an foarte bun pentru sectorul energetic*
- *Rata șomajului în țările G7 atinge cel mai scăzut nivel*

din ultimii 40 de ani

Economia globală este așteptată să crească cu aproape 4% în 2018, exprimată la paritatea puterii de cumpărare (PPP), adăugând 5.000 miliarde de dolari peste valoarea curentă, potrivit estimărilor PwC cuprinse în raportul Global Economy Watch.

Principalele motoare de creștere ale economiei globale – Statele Unite ale Americii, țările emergente din Asia și Zona Euro – vor contribui cu aproape 70% la creșterea economică globală în 2018, comparativ cu media de aproape 60% înregistrată după anul 2000.

Economia Zonei Euro va crește cu peste 2% în 2018. PwC se așteaptă ca economiile periferice ale Zonei Euro să le depășească pe cele din nucleu în ceea ce privește ritmul de creștere pentru al cincilea an consecutiv. Dintre economiile mari ale Zonei Euro, Olanda este de așteptat să înregistreze cea mai accelerată creștere, cu aproape 2,5%. La polul opus, nesiguranța legată de Brexit va afecta ritmul de creștere al Regatului Unit care va ajunge la 1,4% în 2018.

”Ne așteptăm ca în 2018 economia mondială să aibă cea mai mare rată de creștere din 2011 încoace, cu cele trei motoare principale – SUA, Zona Euro și Asia – raportând creșteri în tandem. Cu toate acestea, există câteva dezavantaje și riscuri pe care business-urile trebuie să le monitorizeze, inclusiv progresul negocierilor pe tema Brexit, alegerile generale programate în țările cu economii puternice și tendințele protecționiste în câteva sectoare de nișă ale economiei”, **a declarat Barret Kupelian, economist senior al PwC**.

”Vedem în 2018 un trend similar al dezvoltării economice a României. Pentru o creștere economică sustenabilă pe termen lung este nevoie de predictibilitate, stabilitate financiară, fiscală și consens politic asupra unor proiecte majore. Este nevoie ca mediul de afaceri să poată conta pe termen lung pe

aceleași reguli ale jocului astfel încât să-și poată planifica mai bine investițiile. În același timp, este nevoie de o majorare a investițiilor publice și de creșterea eficienței acestora”, **a declarat Ionuț Simion, Country Managing Partner PwC România.**

China, cea mai mare economie a lumii în termeni PPP, ar putea crește cu 6-7% în 2018, mai lent, comparativ cu anii precedenți, dar în linie cu așteptările. Printre cele 17 economii care vor crește mai puternic decât China sunt India, Ghana, Etiopia și Filipine, indicând o creștere mai mare venită dinspre economiile din Africa și Asia. Conform analiștilor PwC, în 2018, opt din zece țări cu cele mai mari creșteri vor fi din Africa.

Cu cel mai rapid nivel de creștere de câțiva ani încoace, 2018 este previzionat de PwC a fi cel mai bun an, de asemenea și pentru sectorul energetic. Din totalul energiei consumate la nivel global anul acesta, India și China vor consuma aproximativ 30% din total.

În ciuda acestor creșteri, PwC se așteaptă ca prețul petrolului să rămână stabil în termeni reali, OPEC și aliații săi menținând reducerea de 1,8 milioane de barili pe zi a producției până la finalul anului viitor.

Alții factori care trebuie monitorizați în 2018 și sunt incluși în raportul PwC:

- Banca Centrală Europeană ar putea reduce achizițiile lunare de active în 2018, dar o schimbare dramatică a politicii monetare a Japoniei este puțin probabilă.
- În țările G7, rata șomajului este previzionată a ajunge la cel mai scăzut nivel din ultimii 40 de ani, în jur de 5% sau 19 milioane de lucrători.
- Salariile vor înregistra o creștere modestă în câteva economii mai dezvoltate unde există spațiu limitat de creștere, dar și așa nivelul lor va fi sub cel din anii dinaintea crizei.

- Populația globului va crește cu aproximativ 80 de milioane în 2018, dar ca nivel procentual, acesta este cel mai scăzut nivel din 1950 și până astăzi. Pentru fiecare 10 oameni noi adăugați la populația lumii, PwC previzionează 9 vor fi localizați fie în Africa, fie în Asia.

Sumar al noutăților legislative privind impozitarea microîntreprinderilor, aplicabile începând cu 1 ianuarie 2018

Ordonanța de Urgență nr. 79/8 noiembrie 2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal

Începând cu 1 ianuarie 2018, persoanele juridice române care înregistrează venituri sub plafonul de **1.000.000 euro**, calculat în lei la cursul BNR de la 31 decembrie 2017, aplică regimul de impozitare specific microîntreprinderilor dacă sunt îndeplinite și următoarele condiții:
– capitalul social este deținut de persoane, altele decât statul şi unitățile administrativ-teritoriale;
– nu se află în dizolvare, urmată de lichidare, înregistrată în registrul comerțului sau la instanțele judecătorești, potrivit legii.

Trecerea de la impozit pe profit la impozit pe veniturile

microîntreprinderilor se face prin depunerea Declarație de mențiuni (*Formular 010*) până la data de **31 martie 2018**. Totuși, pentru anul 2017, societățile care au fost plătitoare de impozit pe profit și care devin plătitoare de impozit pe veniturile microîntreprinderilor începând cu 1 ianuarie 2018, au obligația să depună până pe **25 martie 2018** și Declarația privind impozitul pe profit (*D 101*).

Persoanele juridice **nou înființate** sunt obligate la plata impozitului pe veniturile microîntreprinderilor începând cu primul an fiscal, dacă sunt îndeplinite condițiile amintite anterior și trebuie să comunice organelor fiscale aplicarea sistemului de impunere în termen de **30 de zile** de la data înființări

Dacă **în cursul unui an fiscal** o microîntreprindere realizează **venituri mai mari de 1.000.000 euro**, aceasta datorează impozit pe profit, începând cu trimestrul în care s-a depăşit această limită și are obligația de a depune Declarația de mențiuni în termen de **15 zile** de la data depășirii plafonului.

Alte noutăți legislative privind impozitare microîntreprinderilor sunt:

A fost eliminată condiția privind veniturile din consultanță și management care, potrivit reglementărilor aplicabile până la 31 decembrie 2017, nu trebuiau să depășească 20% din totalul veniturilor;

Începând cu 1 ianuarie 2018 a fost abrogată opțiunea de aplicare a impozitului pe profit de către societățile nou înființate care subscriu un capital social mai mare de 45.000 lei.

Se stabilește că nu intră sub incidența impozitului pe veniturile microîntreprinderilor următoarele:

a)Fondul de garantare a depozitelor în sistemul bancar;
b)Fondul de compensare a investitorilor;

c)Fondul de garantare a pensiilor private;
d)Fondul de garantare a asiguraţilor;
e)entitatea transparentă fiscal cu personalitate juridică.

– Din categoria microîntreprinderilor nu mai sunt excluse persoanele juridice române care:
i) desfăşoară activităţi în domeniul bancar;
ii) desfăşoară activităţi în domeniile asigurărilor şi reasigurărilor, al pieţei de capital, cu excepţia persoanelor juridice care desfăşoară activităţi de intermediere în aceste domenii;
iii) desfășoară activități în domeniul jocurilor de noroc;
iv) desfășoară activități de explorare, dezvoltare, exploatare a zăcămintelor petroliere și gazelor natural.

– Cotele de impozitare de **1%** pentru microîntreprinderile care au salariați, respectiv de **3%** pentru micro întreprinderile fără salariați nu au suferit modificări. Pentru microîntreprinderile care nu au niciun salariat, în situaţia în care angajează un salariat, în scopul diminuării cotei de impozitare (de la 3% la 1%), noul salariat trebuie angajat cu contract individual de muncă pe durată **nedeterminată** sau pe durată determinată pe o perioadă de **cel puţin 12 luni**.

Plata defalcată a TVA (Split TVA)

În Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1036 / 28.12.2017 a fost publicată Legea 275 / 2017 pentru aprobarea OG 23 / 2017 („OG 23”) privind plata defalcată a TVA („Legea 275”).

Reamintim în cele ce urmează prevederile introduse prin OG 23

privind plata defalcată a TVA și aplicabile de la 01.01.2018. Totodată, vom sumariza principalele noutăți introduse prin Legea 275, având ca scop prezentarea corectă a aplicabilității – începând cu 01.01.2018 – a plății defalcate a TVA („Split TVA”):

A. Persoanele care aplică Split TVA
Sunt obligate să aplice Split TVA, prin deschiderea și utilizarea a cel puțin un cont de TVA pentru încasarea și plata TVA:

1. Persoanele impozabile înregistrate în scopuri de TVA potrivit art. 316 din Legea 227 / 2015 privind Codul Fiscal, precum și instituțiile publice înregistrate în scopuri de TVA potrivit art. 316 din Legea 227/2015 privind Codul Fiscal („Contribuabili”), care înregistrează la data de 31.12.2017 obligații TVA restante (i.e. așa cum sunt definite de Legea 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu excepția suspendării executării silite prin depunerea unei scrisori de garanție bancară) și nu le achită până la data de 31.01.2018, în limita următoarelor plafoane:

– mari contribuabili – peste 15.000 lei
– contribuabili mijlocii – peste 10.000 lei
– restul contribuabililor – peste 5.000 lei.

2. Contribuabilii care, începând cu data de 01.01.2018, înregistrează obligații TVA și nu le achită în termen de 60 de zile lucrătoare de la scadență, în limita acelorași plafoane enumerate mai sus.
3. Contribuabilii aflați în insolvență sau în procedura de prevenire a insolvenței.
4. Contribuabilii, alții decât cei obligați potrivit celor menționate mai sus, vor putea opta pentru aplicarea Split TVA.

B. Data de la care se aplică Split TVA
– În cazul de la pct. A1 de mai sus:
– Aceștia vor fi înscriși în Registrul persoanelor care aplică

Split TVA de către organul fiscal competent începând cu data de 01.03.2018, urmând a aplica Split TVA începând cu ziua următoare publicării în Registru.
– În cazul de la pct. A2 de mai sus:
– Aceștia vor fi înscriși în Registrul persoanelor care aplică Split TVA de către organul fiscal competent începând cu data de întâi a celei de-a doua luni următoare celei în care s-a împlinit termenul de 60 de zile lucrătoare de la scadență, urmând a aplica Split TVA începând cu ziua următoare publicării în Registru.
– În cazul de la pct. A3 de mai sus:
– Aceștia vor fi înscriși în Registrul persoanelor care aplică Split TVA de către organul fiscal competent începând cu data de 01.03.2018, urmând a aplica Split TVA începând cu ziua următoare publicării în Registru.
– În cazul de la pct. A4 de mai sus:
– Aceștia vor fi înscriși în Registrul persoanelor care aplică Split TVA de către organul fiscal competent în termen de 3 zile de la depunerea Notificării, urmând a aplica Split TVA începând cu ziua următoare publicării în Registru.

C. Posibilitatea renunțării la Split TVA
– În cazul de la pct. A1 de mai sus:
– Renunțarea la aplicarea Split TVA se va face după o perioadă de minimum șase luni.
– În cazul de la pct. A2 de mai sus:
– Renunțarea la aplicarea Split TVA se va face după o perioadă de minimum șase luni.
– În cazul de la pct. A3 de mai sus:
– Renunțarea la aplicarea Split TVA se va face după ieșirea de sub incidența insolvenței, dacă nu va exista obligația aplicării sistemului, ca urmare a cumulării obligațiilor restante.
– În cazul de la pct. A4 de mai sus:
– Renunțarea la aplicarea Split TVA se va face la sfârșitul anului fiscal, dar nu mai devreme de un an de la data la care au optat pentru aplicarea Split TVA (dacă nu va exista

obligația aplicării Split TVA).

D. Contul/conturile de TVA
– Contul/conturile vor fi deschise, în funcție de operațiunile derulate, precum și de monedă, la
instituții de credit sau la unități ale Trezoreriei Statului.
– Contul/conturile vor fi deschise în lei și, după caz, în valută.
– Utilizarea contului/conturilor va fi limitată.
– Este interzisă retragerea de numerar din acest cont / conturi.
– Transferul din acest cont/conturi în alt cont al beneficiarului (dar nu de TVA) se poate efectua fără aprobarea organului fiscal.
– Contul de TVA va putea fi executat silit numai pentru plata TVA.

E. Operațiunile pentru care se aplică prevederile referitoare la plata defalcată a TVA Split TVA se va aplica pentru toate livrările de bunuri și prestările de servicii taxabile din punct de vedere al TVA conform prevederilor Codului Fiscal. Astfel, persoanele impozabile, cu excepția instituțiilor publice, înregistrate în scopuri de TVA, au obligația de a efectua plata contravalorii TVA în contul de TVA al furnizorului / prestatorului care aplică Split TVA.
Totodată, persoanele impozabile care aplică Split TVA au obligația de a efectua plata contravalorii TVA din contul de TVA.
Excepții de la această regulă sunt prevăzute pentru plățile care nu se efectuează direct de beneficiar către furnizor/prestator, plățile în natură, plățile prin compensare, plățile reprezentând TVA decontată între membrii unui grup fiscal unic, plățile într-un cont de garanții, escrow sau alt cont similar la dispoziția furnizorului/prestatorului (care nu va aplica Split TVA), plățile în cazul finanțărilor acordate de instituțiile de credit și instituțiile financiare nebancare prin preluarea

creanțelor.

F. Principale sancțiuni prevăzute pentru neaplicarea Split TVA
– În cazul în care nu se respectă obligația plății TVA de către beneficiari în contul de TVA al furnizorului, acesta nu are obligația de a vira suma în contul de TVA propriu.
– În situația efectuării unei plăți eronate, dacă beneficiarii bunurilor sau serviciilor (cei care aplică Split TVA precum și cei care nu aplică Split TVA) nu achită taxa în contul de TVA al furnizorului în termen de maxim 7 de zile lucrătoare de la data efectuării plății eronate, fără a depăși 30 de zile de la data plății eronate, iar furnizorul nu va vira/depune taxa în contul de TVA propriu în cadrul aceluiași termen, vor fi sancționați cu 0,06%/zi din valoarea TVA plătită eronat.
– În situația efectuării unei plăți eronate, dacă beneficiarii bunurilor sau serviciilor (care nu aplică Split TVA) nu achită taxa în contul de TVA al furnizorului în termen de maxim 30 de zile de la data plății eronate, iar furnizorul nu va vira / depune taxa în contul de TVA propriu în cadrul aceluiași termen, vor fi sancționați cu 50% din valoarea TVA plătită eronat.
– În situația efectuării unei plăți eronate, dacă beneficiarii bunurilor sau serviciilor (care aplică Split TVA) nu achită taxa în contul de TVA al furnizorului în termen de maxim 30 de zile de la data plății eronate, iar furnizorul nu va vira / depune taxa în contul de TVA propriu în cadrul aceluiași termen, vor fi sancționați cu 10% din valoarea TVA plătită eronat.
– Debitarea contului de TVA de către titular cu alte sume, fără a fi reîntregită suma în termen de 7 zile lucrătoare de la data debitării eronate, fără a se depăși 30 de zile lucrătoare de la data debitării eronate, va fi sancționată cu 0,06%/zi din suma debitată eronat.
– Debitarea contului de TVA de către titular cu alte sume, fără a fi reîntregită suma în termen de 30 de zile lucrătoare de la data debitării eronate, va fi sancționată cu 50% din suma debitată eronat.

– Nerespectarea obligației de comunicare a contului / conturilor de TVA va fi sancționată cu amendă de la 2.000 lei la 4.000 lei.

G. Beneficii acordate pentru aplicarea Split TVA
Societățile care optează pentru aplicarea Split TVA după 01.01.2018 beneficiază de o reducere cu 5% a impozitului pe profit/pe veniturile microîntreprinderilor aferent perioadei în care aplică Split TVA.

Modificări privind Registrul salariaților

În Monitorul Oficial nr. 1005 / 19.12.2017 a fost publicată HG 905 privind Registrul general de evidență a salariaților (denumită în continuare "HG 905"). Modificările introduse de HG 905 vizează atât structura Registrului, cât și informațiile solicitate spre înregistrare în ceea ce privește personalul angajat.
Odată cu intrarea în vigoare a HG 905, vechea reglementare din materie privind Registrul general de evidență a salariaților, anume HG 500/2011, a fost abrogată. HG 905/2017 a intrat în vigoare la data de 19 decembrie 2017, cu excepția prevederilor referitoare la sancțiunile contravenționale prevăzute de lege, acestea din urma intrând în vigoare la data de 29 decembrie 2017.

Prin urmare HG 905 elimină structura dual a Registrului General de evidență a salariaților (denumit în continuare "Registrul"), stabilind astfel un registru unic, atât pentru persoanele aparținând dreptului privat cât și celor din domeniul public.

În ceea ce privește înregistrarea în Registru a datelor pentru persoanele care urmează să desfășoare activitate în baza unui contract individual de muncă, HG 905 stabilește faptul că acestea se vor publica anterior începerii activității angajatului.

În același sens, angajatorii care au înființat sucursale, agenții, reprezentanțe sau unități fără personalitate juridică, cărora le-au delegat competența încadrării personalului, pot delega acestora și competența înființării Registrului, completării și transmiterii datelor în Registru, în numele angajatorului.

Un element de noutate în ceea ce privește obligația de înființare și completare a Registrului constă în obligarea reprezentanțelor organizațiilor internaționale acreditate în România să efectueze această procedură.
HG 905 le permite angajatorilor să încheie un contract de prestări servicii cu societăți specializate în completarea și transmiterea datelor din Registru. Prevederea permite externalizarea acestor îndatoriri doar în cazul în care prestatorul de servicii activează în condițiile prevederilor legale în vigoare, inclusiv ale celor privind protecția datelor cu caracter personal.

De asemenea, angajatorii au obligația de a notifica, în scris, inspectoratul teritorial de muncă competent, despre încheierea contractelor de prestări servicii menționate în paragraful anterior, în termen de 3 zile lucrătoare de la data încheierii acestuia.
În ceea ce privește elementele solicitate spre a fi introduse în Registru, HG 905 prevede un termen de 20 de zile lucrătoare pentru publicarea oricărei modificări a salariului de bază lunar brut, indemnizații ori alte sporuri. Cu titlu de excepție, modificările produse de la data intrării în vigoare a HG 905 și până la data de 31 martie 2018 se vor putea introduce până la data de 31 martie 2018.

Referitor la extrasele din Registru ce pot fi solicitate de către angajatori, HG 905 stabilește faptul că acestea vor putea fi eliberate de către autoritatea competentă, la cererea unui salariat/fost salariat, numai în cazul în care angajatorul se află în imposibilitate de a elibera documentul în cauză.

În final, regimul contravențiilor a suferit mici schimbări față de vechea reglementare, cea mai importantă dintre acestea fiind sancționarea netransmiterii datelor angajatorului și ale angajatului, prevăzute de HG 905, cu o amendă de 20.000 LEI pentru fiecare angajat aflat în conflict cu legea.

Reintroducerea “stimulentelor” salariale pentru funcţionarii ANAF, bomboana de pe coliva contribuabililor oneşti?

Autor: Dan Dascălu, Partener, D&B David și Baias

- *2017, un an care va rămâne în istoria dreptului fiscal ca unul al provocărilor şi surprizelor legislative dintru început până la final*

Când în sfârşit credeam că le-am văzut pe toate în cursul anului 2017 în materie de ”Revoluție Fiscală” şi că ne-am putea bucura de o bine meritată pauză în aşteptarea provocărilor pe care eram și suntem siguri că anul ce vine ni le rezervă, am realizat totuşi încă o dată că şi în acest domeniu este pe deplin adevărată zicala din fotbal că meciul se joacă până când fluieră arbitrul finalul de meci şi trebuie să rămâi concentrat pe balon, pentru că altfel, până în ultimul moment, surprize pot încă să apară.

Astfel, în 27 decembrie 2017, Guvernul a adoptat OUG nr.116/2017 pentru a face posibilă **plata de premii către funcţionarii Agenţiei Naţionale de Administrare Fiscală („ANAF”) prin alocarea unei cote de 15% din încasările provenind din obligaţii fiscale principale şi accesorii ca urmare a unor impuneri suplimentare, din valorificarea bunurilor confiscate în cazul de contravenţii constatate de ANAF, precum şi din prejudiciile şi confiscările de sume din dosare penale iniţiate ca urmare a unor sesizări ale funcţionarilor ANAF.** Faţă de aşteptatul și inevitabilul impact al acestui act normativ asupra contribuabililor, credem că se

impune formularea unor comentarii sumare în privinţa sa, mass-media semnalând deja apariţia sa, fără a îi „diseca” însă şi conţinutul.

- *Contextul în care a apărut şi a fost adoptată OUG nr. 116/2017*

Desigur că oricine a urmărit procesul legislativ din domeniu trebuie să fi observat deja că dispoziţiile din cuprinsul OUG nr.116/2017 au fost pentru prima oară puse în dezbatere publică la începutul lunii decembrie 2017, atunci când a fost lansat un proiect de ordonanţă de urgenţă[1] vizând modificarea şi completarea Legii evaziunii fiscale nr.241/2005, cu privire la care am formulat la momentul respectiv o serie de comentarii punctuale din perspectiva incriminării total nejustificate a nereţinerii la sursă[2]. Nu am abordat la acel moment şi subiectul dispoziţiilor din cuprinsul proiectului legislativ referitoare la acordarea de premii salariale funcţionarilor Agenţiei Naţionale de Administrare Fiscală, întrucât mult grave prin impactul lor direct asupra contribuabililor ni s-au părut aspectele ce făceau obiectul principal de reglementare al respectivului proiect, chiar dacă nici cele ce fac obiectul OUG nr.116/2017 nu sunt deloc de neglijat, după cum vom arăta. Ulterior, subiectul părea că a fost cu totul abandonat, urmând eventual a fi reluat în cursul anului 2018, astfel că nu am mai revenit asupra lui, aşteptând să vedem încotro se îndreaptă lucrurile. Nu a fost să fie însă aşa, pentru că în ultimele zile ale lunii decembrie 2017, aveau să apară din nou ”în dezbatere publică” dispoziţiile mai sus-menţionate referitoare la premiile salariale acordate funcţionarilor ANAF din încasările acestei instituţii.

În plină vacanță de Crăciun pentru o mare parte a companiilor din sectorul privat, Guvernul a adoptat OUG nr.116/2017. Acesta este un act normativ cu bune intenţii, scopuri declarate perfect justificate şi pe deplin acceptabile, anihilate însă de utilizarea unor concepte legislative care credem că nu sunt în acord cu dispoziţiile constituţionale şi

nici nu sunt corelate cu dispoziţiile altor legi şi în plus ridică serioase semne de întrebare din perspectiva proporţionalităţii şi cea a echităţii fiscale

Cu titlu preliminar, trebuie să precizăm cu tărie că nivelul salarizării funcţionarilor ANAF reprezintă o problemă extrem de importantă şi de sensibilă pentru întreaga societate, acesta fiind în mod evident un criteriu important în asigurarea continuă a unor resurse de personal de înaltă calitate umană şi profesională ale acestei instituţii, care să manifeste interes pentru a ocupa şi a-şi păstra în timp funcţiile publice respective. Aceasta reprezintă practic o chestiune cheie nu doar pentru statul român, pentru că pe această cale sunt asigurate resurselor financiare pentru o bună finanţare a serviciilor publice, ci şi pentru contribuabili, care au nevoie acută de a beneficia de servicii de administrare fiscală de calitate. În această activitate trebuie deci să fie implicate persoane care să fie interesate pentru munca pe care o derulează şi din perspectivă materială, prin plata unor salarii corespunzătoare, pentru că nimeni nu poate să accepte la nesfârşit o salarizare modestă, iar, în cele din urmă, tot cei mai buni dintre funcţionarii Fiscului vor încerca să-şi găsească alte ocupaţii, mai bine remunerate.

O spunem deci răspicat şi fără nicio rezervă pentru ca demersul nostru să nu fie unul greşit înţeles: **funcţionarii ANAF trebuie să aibă salarii mari, pentru ca în acest fel întreaga societate va avea de câştigat**. Că aceasta este soluţia potrivită o dovedeşte schimbarea fundamentală a politicii salariale a statului român în privinţa magistraţilor, în urmă cu mai bine de două decenii, cumulată cu un proces foarte selectiv de triere a candidaţilor care îşi doresc să o practice, elemente absolut necesare pentru creşterea nivelului actului de justiţie, care ar trebui să fie cu siguranţă urmată şi în domeniul fiscal, desigur, alături de alte mecanisme ce ar trebui implementate concomitent (selecţia, educaţia iniţială şi continuă a personalului,

tehnologizarea etc.), dată fiind importanţa capitală pe care o are această activitatea de realizare a veniturilor publice.

În schimb, ceea ce OUG nr.116/2017 îşi propune să aducă nu are nimic de-a face cu valorizarea muncii funcţionarilor publici ANAF, ci, practic reprezintă o introducere pe uşa din spate a legislaţiei noastre a unor dispoziţii legale şi practici aferente acestora de tristă amintire, cunoscută anterior sub denumirea „stimulente” acordate funcţionarilor fiscului, abandonate de ceva vreme spre uşurarea contribuabililor, odată cu adoptarea legislaţiei referitoare la salarizarea unitară a personalului bugetar, date fiind anomaliile pe care le generau[3]. Conceptul de ”stimulente” este reluat acum sub o formă uşor cosmetizată, care nu poate însă să acopere marile deficienţe de ordin conceptual care afectează măsura legislativă.

În primul rând, OUG nr.116/2017 vorbeşte despre înfiinţarea unei activităţi a ANAF începând cu 1 ianuarie 2018, finanţată integral din venituri proprii (sic!), din care această instituţie poate reţine **o cotă de 15% din încasările provenind din obligaţii fiscale principale şi accesorii ca urmare a unor impuneri suplimentare, din valorificarea bunurilor confiscate în cazul de contravenţii constatate de ANAF, precum şi din prejudiciile şi confiscările de sume din dosare penale iniţiate ca urmare a unor sesizări ale funcţionarilor ANAF. Ceea ce „uită” însă să ne spună actul normativ este care anume ar fi activitatea pe care ANAF o va înfiinţa cu această ocazie (?!)**. Cum cu aceeași ocazie nu a fost modificat şi Codul de procedură fiscală, pentru specialiştii acestei materii, răspunsul la această întrebare este mai simplu decât cel din celebra ghicitoare referitoare la „pălaria într-un picior”, fiind evident că activitatea care va genera ”venituri proprii” este tocmai o parte din activitatea de administrare fiscală, anume, **controlul fiscal şi colectarea**.

Mult mai grav este însă ceea ce actul normativ încearcă să ascundă în prea multe cuvinte – sperând probabil că astfel va

trece neobservat – și anume, motivul pentru care ANAF ar reține 15% din încasările bugetare ca venituri aferente activităţii finanţate integral din venituri proprii, acesta ajungând să sugereze, de fapt, că asemenea sume stabilite în sarcina contribuabililor ar fi în cele din urmă veniturile proprii ale ANAF. În alte cuvinte, ceea ce în realitate stabileşte OUG nr.116/2017 este că sumele aferente impozitelor şi taxelor încasate în procedura de inspecţie fiscală sau cele reprezentând prejudiciile aferente unor evaziuni de evaziune fiscală **nu mai sunt practic venituri ale statului,** aşa cum Codul de procedură fiscală o spune (art.17) în aplicarea dispoziţiilor Constituţiei (art.56) și pe care ANAF doar le administrează, **ci devin venituri proprii ale acestei instituţii publice, pentru simplu motiv că se ocupă de ele.**

Neconstituţionalitatea unei asemenea măsuri rezultă credem din aceea că sumele încasate ca impozite datorate statului de către contribuabili sunt menite a alimenta bugetul public consolidat şi nevoile întregii societăţii româneşti şi urmează a se întoarce apoi sub forma de alocări bugetare pentru a acoperi cheltuielile salariale ale funcţionarilor ANAF, doar în strânsă corelare cu celelalte nevoi de ordin bugetar ale instituţiilor statului, vor rămâne practic de aici încolo la dispoziţia exclusivă a acestor funcţionari, ca şi cum această porţiune din taxele şi impozitele ar fi instituită doar pentru plata salariilor acestei instituţii care se ocupă de colectarea lor la buget. Chiar dacă o analiză tehnică de detaliu ar evidenţia cu siguranţă necorelarea actului normativ cu normele aplicabile în domeniul legislaţiei finanţelor publice, ne mărginim pentru moment la a pune doar câteva alte întrebări, desigur, la fel de absurde ca însăşi măsura legislativă analizată, dar, de ce nu, plauzibile, în situaţia dată, cum ar fi: de ce sunt venituri proprii ale ANAF doar sumele reprezentând încasări din impuneri suplimentare şi cele similare mai sus-expuse, iar nu toate încasările bugetare, pentru că tot aceeaşi instituţie derulează activităţi de administrare fiscală pentru ele (e.g. colectarea)? Sau, de ce

doar 15%, iar nu 50% sau chiar 85% din aceste sume considerate „venituri proprii” ale instituţiei să fie păstrate pentru plata de premii salariale pentru funcţionarii ANAF? De ce doar ANAF şi nu şi celelalte instituţii care colectează taxe şi impozite să-şi înfiinţeze o asemenea activitate proprie de administrare fiscală a sumelor respective, nu ca venituri ale bugetului general consolidat, ci ca venituri proprii?

Şi, în fine, atât timp cât se acceptă alocarea ca atare a unei cote-părţi din încasările din impozite şi taxe către cei chemaţi să le realizeze, de nu s-ar lansa în discuţie o „externalizare” a activităţii de control fiscal către entităţi private, care, gestionând potrivit criteriilor de eficienţă specifice mediului economic, ar putea să genereze şi mai multe resurse pentru stat, cum asemenea experimente legislative se derulează în unele jurisdicţii non-europene în prezent (deşi, în Franţa, acesta a fost considerat atunci la momentul la care a fost aplicat a fost aplicat, sub denumirea de Ferma Generală, una dintre cauzele decisive care au declanşat Revoluţia din 1789).

În al doilea rând, OUG nr.116/2017 încercă, aşa cum anticipam mai sus, să dea o aparenţă de legitimitate măsurii legislative pe care o conţine, în contextul în care, nu de multă vreme, legiuitorul a adoptat o lege a salarizării unitare a personalului bugetar de la care în mod indirect OUG nr.116/2017 derogă în mod semnificativ. Astfel, am dori să readucem în atenţie că în ultimii ani s-a vorbit destul de intens în societatea noastră de nivelul salarizării în cadrul instituţiilor publice şi, mai mult, despre necesitatea asigurării unui sistem unitar de salarizare în cadrul sistemului public, care a fost pus în aplicare odată cu adoptarea Legii cadrul nr. 284/2010, ocazie cu care a fost abandonat mai vechiul sistem al stimulentelor acordate salariaţilor fiscului, făcându-se însă şi ajustări salariale care să compenseze trecerea la noul sistem salarial pentru această categorie de funcţionari. Ulterior, după discuţii

îndelungi şi dezbateri, inclusiv în contradictoriu cu sindicatele din diferitele domenii de activitate ale economiei naţionale, a fost adoptată o nouă lege unitară a salarizării (Legea nr. 153/2017), menită a corecta unele discrepanţe observate în practică în legătură cu reglementarea anterioară, dar şi pentru a permite creşteri salariale pentru funcţionarii bugetari, potrivit planificării în timp propuse de programul de guvernare.

Desigur, în continuare se pot purta discuţii şi se pot exprima nemulţumiri despre modul în care legiuitorul nostru a decis să „valorizeze” la nivelul societăţii munca diferitelor categorii de funcţionari publici şi, respectiv, a altor categorii de personal ale căror salarii sunt plătite de la bugetul de stat, iar asemenea chestiuni ar trebui analizate cu seriozitate şi pe îndelete, pentru a stabili ce anume trebuie stabilit, prin consens social, a fi prioritar pentru noi toţi ca trebuind a fi plătit mai mult, în condiţiile în care resursele publice sunt totuşi limitate.

Fără dorinţa de a intra în prea multe detalii tehnice, trebuie totuşi să arătăm că ceea ce este important este faptul că legislaţia salarizării unitare este menită a promova valoarea individuală, prin dezvoltarea unui sistem de distribuire a resurselor bugetare alocate pentru cheltuielile de personal (art.1 din Legea nr.153/2017). Sunt stabilite totodată o serie de principii incidente în aplicarea sa (a se vedea art.6 din Legea nr.153/2017), printre care şi acela al importanţei sociale a muncii (în sensul că salarizarea personalului din sectorul bugetar, prin stabilirea indicilor de salarizare reglementaţi, se realizează în raport cu responsabilitatea, complexitatea, riscurile activităţii şi nivelul studiilor) sau cel al transparenţei mecanismului de stabilire a drepturilor salariale (în sensul asigurării predictibilităţii salariale pentru personalul din sectorul bugetar). Or, deşi face referire la aplicarea unor reguli limită din noua lege de salarizare unitară a personalului bugetar, care reprezintă

practic nişte simple detalii de ordin numeric, OUG nr.116/2017 calcă în picioare înseşi principiile de bază ale reglementării cadrul din domeniul salarizării unitare. Astfel, această ordonanţă face practic mai importanţi nişte funcţionari ai statului în procesul de salarizare, nu prin urmarea regulilor pe care însuşi acesta le-a stabilit ca fiind aplicabile tuturor funcţionarilor bugetari, ci prin crearea unor reguli speciale prin care nu se modifică indicii salariali unitari, ci se alocă practic direct o parte din marea „plăcintă" a încasărilor bugetare din care se stabilesc salariile tuturor funcţionarilor din sistem (inclusiv celor din ANAF) direct către funcţionarii ANAF.

Deci, în loc să se modifice, aşa cum ar fi fost firesc indicii de salarizare bugetară pentru această categorie de funcţionari bugetari în legea cadru de salarizare, creându-se desigur şi proceduri de evaluare şi selecţie, pentru a se face diferenţierea la salarizare între diferiţii funcţionari fiscali, în funcţie de implicarea lor în activitatea de administrare fiscală, se creează practic un statut privilegiat acestora din urmă, pentru a beneficia de alocări directe de bugete salariale din sumele reprezentând încasările bugetare ale statului, menite a conduce în caz de creştere a lor la o alocare corespunzătoare la nivelul întregii societăţi şi, în mod indirect, al aparatului bugetar, încercând a se crea aparenţa unei activităţi finanţate din venituri proprii, pentru a se putea astfel susţine necesitatea aplicării unui tratament salarial mai favorabil pentru această categorie de funcţionari decât cel care i-ar fi fost în mod normal aplicabil, conform legii salarizării unitare.

În al treilea rând, deşi în dorinţa sa de a se îndepărta pe cât posibil de stimulentele din vechea reglementare fiscală, OUG nr.116/2017 condiţionează alocarea sumelor ca venituri proprii pentru plata de premii pentru funcţionarii ANAF de pronunţarea unei hotărâri judecătoreşti definitive, iar nu de simpla emitere a deciziilor de impunere/ formulare a

sesizărilor penale/ întocmire a unor procese verbale de constatare a contravenţiilor prin care se şi confiscă anumite bunuri, un progres desigur faţă de vechea reglementare, acesta rămâne practic totuşi unul marginal pentru contribuabili, prin impactul de ansamblu pe care este de aşteptat ca acest act normativ să îl aibă, mai ales în condiţiile în care recompensa funcţionarilor publici nu este dublată şi de răspunderea materială a acestora, care să fie consacrată ca atare în cadrul actului normativ, pentru asigurarea unui minim echilibru absolut necesar funcţionării mediului fiscal.

Astfel, este evident că o condiţionare a alocării sumelor efective cu titlu de încasări bugetare ca „venituri proprii" ale ANAF ar trebui să tempereze efectele unui „avânt" nejustificat al funcţionarilor fiscali, pentru că ce anume va intra efectiv sau nu în această categorie va fi rezultatul unei decizii a unui judecător, care are o poziţie independentă de părţile disputei fiscale (ANAF şi contribuabili), fiind chemat să pronunţe o soluţie în acord cu legea.

Cu toate acestea, nu trebuie să uităm că legile noastre fiscale sunt de atâtea ori neclare şi interpretabile, iar misiunea judecătorilor complicată, mai ales faţă de lipsa unor instanţe specializate. De multe ori contribuabilii resimt o abordare formalistă a acestora din urmă în soluţionarea disputelor fiscale, mult prea adesea percepută la nivelul societăţii în ansamblul său chiar ca un sentiment de injustiţie fiscală. Or, o creştere semnificativă a numărului acestor dispute, ca urmare a unei abordări şi mai agresive a funcţionarilor fiscali, alimentată de tentaţia firească a creşterilor salariale ce pot fi astfel obţinute, va duce în mod inevitabil şi la o creştere a sentimentului negativ pe care contribuabilii îl vor resimţi acut din această perspectivă, motiv pentru care este absolut necesară şi o responsabilizare a funcţionarilor fiscali, cu atât mai mult cu cât în aceste zile se vorbeşte atât de intens în spaţiul public despre necesitatea legiferării unei răspunderi

materiale a magistraţilor, în condiţii mult mai stricte decât în reglementările prezente.

Pe de altă parte, nu trebuie uitat că în trecutul recent, contribuabilii oneşti şi care au resurse financiare au resimţit un alt sentiment extrem de negativ în legătură cu activitatea de administrarea fiscală, anume, că sunt practic de prea multe ori o „ţintă” convenabilă şi facilă a organelor fiscale, pentru a suporta sume mai mari decât cele datorate, sau pentru a răspunde în locul altor contribuabili necinstiţi şi fără resurse, în timp ce aceştia nu erau deloc controlaţi sau, şi controlaţi fiind, în lipsă de resurse, nu aveau cu ce să plătească. În aceste condiţii, chiar dacă după dispute de ani de zile, uneori cu intermezzo-uri de natură penală, ajungeau să câştige, costurile suportate, nu doar cu consultanţii şi avocaţii, ci uneori pentru a plăti sumele stabilite în sarcina lor sau pentru a garanta executarea acestora, rămâneau semnificative, fiind de puţine ori recuperate şi, oricum, nu în totalitate. Din păcate, însă, unii dintre aceştia, chiar au ajuns în insolvenţă şi faliment, întrucât efectul executoriu al actelor de impunere sau cel preventiv al măsurilor asigurătorii a fost practic devastator, fiindu-le imposibil să-şi mai revină, după ani de zile, când câştigau bătălia cu organele fiscale.

Este credem deci extrem de previzibil ca OUG nr.116/2017 să stimuleze comportamentele echipelor de control fiscal spre a viza exact contribuabilii care au bani, pentru că încasarea sumelor stabilite în acest fel este una dintre condiţiile alimentării bugetului activităţii cu „venituri proprii” reglementate de acest act normativ, fiind de aşteptat ca fenomenul evazionist sau de încălcare a legii fiscale să nu mai facă în niciun fel obiectul interesului, dacă nu are şi capacitate de finanţare a sumelor stabilite în sarcina contribuabililor, ceea ce desigur nu corespunde cerinţelor de echitate socială şi egalitate în faţa legii, chiar şi dacă în cele din urmă actele de impunere vor fi anulate sau persoanele

pentru care s-au făcut sesizări penale nu vor fi condamnate. Astfel, consumul de nervi, energie, timp şi bani pentru aceşti contribuabili vor rămâne o realitate de neîndepărtat şi de necompensat nici măcar parţial, pentru că integral este oricum de neconceput, în timp ce cei vinovaţi de toate acestea, doar pentru că au forţat în mod nejustificat aplicarea legii, în dorinţa de a acumula cât mai multe sume în fondul de „stimulente”, nu vor răspunde în niciun fel, atât timp cât Noul Cod de procedură fiscală prevede exclusiv răspunderea statului pentru prejudiciile create prin acte administrative nelegale, spre deosebire de vechiul Cod, în care răspundeau şi funcţionarii fiscali vinovaţi, potrivit regulilor de drept comun din contenciosul administrativ.

Or, tocmai această latură este total scăpată din vedere de OUG nr.116/2017, care, proclamând nevoia de recompensare a funcţionarilor fiscali din înseşi sumele pe care urmează să le stabilească în sarcina contribuabililor, devenind practic titularii unui veritabil „onorariu de succes” din sumele reprezentând impozitele şi taxele datorate de aceştia din urmă statului, „uită” că întotdeauna orice sistem de recompensă nu poate să meargă decât mână în mână cu răspunderea celor care beneficiază de el. Dacă acest apetit crescut pentru stabilire de sume suplimentare pentru a obţine venituri salariale mai mari nu va fi din varii motive limitat de judecători prin anularea sau infirmarea actelor întocmite de către organele fiscale (e.g. lege neclară, lipsa unor instanţe specializate, incapacitatea contribuabilului de a purta disputa etc.), statul va câştiga, din colectarea unor sume suplimentare la buget, iar cei supuşi unor asemenea măsuri vor rămâne doar cu sentimentul de inechitate fiscală. În schimb, şi contribuabilii care care vor câştiga în cele din urmă în litigiul contra statului, recuperând apoi dobânzi sau daune pentru actele nelegale ale acestor funcţionari publici, tot vor pierde în mod indirect, întrucât, alături de ceilalţi cetăţeni vor suporta scăderea sumelor cuvenite bugetului, ca urmare a plăţilor făcute pentru acoperirea prejudiciilor

generate de funcţionarii care, dorind să-şi crească propriile venituri, nu sunt chemaţi să şi răspundă material în mod direct, pentru situaţiile în care ar greşi, putând să ridice ulterior senin din umeri şi să spună că doar au aplicat legea fiscală, crezând că procedează în mod corect.

În fine, sunt o serie de alte aspecte criticabile în cuprinsul OUG nr.116/2017, cum ar fi delegarea legislativă a procedurilor aferente constituirii şi funcţionării activităţii generatoare de venituri proprii şi respectiv a acordării de premii pe cale de ordin al Ministrului finanţelor publice, respectiv, al Preşedintelui ANAF, în condiţiile în care în discuţie sunt sume importante de bani, iar modul în care acestea se vor constitui şi, respectiv, utiliza ar trebui să facă obiectul unui act cu putere de lege. Cum la fel de criticabile sunt unele dintre aspecte evidenţiate în Nota de fundamentare a OUG nr.116/2017 în susţinerea motivelor adoptării actului normativ, în special din perspectiva modului în care acestea sunt prezentate. Astfel, unele tendinţele invocate în cuprinsul Notei de fundamentare s-ar putea dovedi îngrijorătoare – este, de exemplu, cazul numărul situaţiilor de încetare în cursul primelor trei trimestre ale anului 2017 a raporturilor de funcţie ale funcţionarilor ANAF. Cu toate acestea, documentul menţionat nu are precizia necesară pentru a contura dimensiunea reală a fenomenului reliefat, prin evidenţierea procentajului pe care îl reprezintă această cifră din numărul total de funcţionari ANAF, poziţiile pe care le ocupa funcţionarii care au plecat, variaţia în timp a acestui fenomen şi, în special, prin ce diferă anul 2017 faţă de anii anteriori etc.

În plus, alte aspecte reliefate ca motive pentru adoptarea actului normativ, cum ar fi presiunea la care sunt supuşi funcţionarii ANAF cu ameninţări din partea celor controlaţi, chiar cu plângeri penale nu sunt întâlnite doar în cazul acestora, poziţia altor funcţionari ai statului fiind poate chiar şi mai expusă din această perspectivă, fără ca cineva

să-şi fi pus vreodată problema ca aceştia să păstreze în mod direct o parte dintre sumele cu care operează în actele lor (e.g. judecătorii, procurorii, poliţiştii etc.). Or, desigur, este o diferenţă salarială între aceste categorii de personal bugetar, dar, după cum arătam mai sus, un sistem de salarizare unitară nu poate permite în niciun caz aproprierea directă a unei părţi din sumele de bani ale bugetului de stat de către cei implicaţi în administrarea lor. Mai mult, dacă ne raportăm la luarea în considerare în cadrul acestor „venituri proprii" a sumelor reprezentând prejudiciile de infracţiune de evaziune fiscală pentru care s-au pronunţat condamnări la sesizarea organelor fiscale, ne aflăm practic în singura situaţie în care o persoană (funcţionarul fiscal) este recompensat pentru că şi-a făcut treaba (i.e. a formulat o sesizare penală pentru că a identificat fapte ce ar putea să constituie elementele constitutive ale unei asemenea infracţiuni) în condiţiile în care dacă nu ar fi făcut-o, săvârşea la rândul său o infracţiune, conform Codului penal.

În concluzie, o analiză sumară evidenţiază că OUG nr.116/2017, adoptată în mare grabă la finalul anului care tocmai s-a încheiat, suferă de o serie de carenţe structurale şi conceptuale majore, cel mai probabil încălcând Constituţia şi nefiind corelată cu alte acte normative esenţiale din domeniul fiscal şi bugetar, iar impactul său asupra contribuabililor oneşti ne aşteptăm să fie unul devastator, întrucât chiar dacă banii nu vor ajunge la funcţionarii fiscali înainte de finalizarea cu succes pentru aceştia din urmă a litigiului dintre cele două părţi, contribuabilii vor fi afectați, pentru că vor avea de finanţat activitatea în toată aceasta perioadă, în condiţiile în care resursele lor vor fi afectate de actele de impunere, precum şi diferitele costuri aferente ducerii acestui litigiu. Or, dacă acest fenomen se va intensifica şi chiar generaliza, în mod previzibil, alimentat fiind, precum o flăcară mocnită de un jet proaspăt de oxigen, de speranţa unor câştiguri salariale suplimentare pentru funcţionarii fiscului, fără însă nici un fel de riscuri sau răspundere personală,

este cu adevărat greu de estimat câţi dintre contribuabilii oneşti vor putea face față acestei noi provocări de natură fiscal-bugetară.

Fiind la început de an, însă, rămâne, desigur, speranţa ca Noul An să aducă acte normative mai bune, iar măsura legislativă mai sus-menţionată să fie eliminată sau măcar corectată în mod corespunzător cu ocazia adoptării ordonanţei prin lege sau printr-o altă ordonanţă de urgenţă, iar la extrem, în măsura în care va ajunge să fie sesizată, rămâne totuşi Curţii Constituţionale să înlăture anomaliile semnalate cu privire la colectarea sumelor cuvenite statului ca impozite şi taxe.

[1] A se vedea http://www.mfinante.ro/pagina.html?pagina=acasa&d-2575674-p=2&locale=ro&menu=Transparenta&categoriebunuri=proiecte-acte-normative
[2] https://www.hotnews.ro/stiri-opinii-22174885-modificarea-legii-evaziunii-fiscale-pentru-incriminarea-neretinerii-sursa-partea-nevazuta-icebergului-fiscal-recent-lansat-apa.htm
[3] Se arată, de exemplu, într-un material din mass-media că veniturile din stimulente ale funcţionarilor fiscului ajunseseră să depăşească veniturile salariale – http://www.hotnews.ro/stiri-esential-7928459-veniturile-functionarilor-ministerul-finantelor-aprilie-2010-stimulentele-mai-mari-decit-salariile.htm

Sumar al noutăților legislative privind schema de aplicare a mecanismului SPLIT TVA

Legea nr. 275/2017 pentru aprobarea O.G. nr. 23/2017 privind plata defalcată a TVA, în vigoare de la 31 decembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 1036 din 28 decembrie 2017

Contribuabilii care aplică obligatoriu mecanismul, atât la încasări, cât și la plăți, sunt cei înregistrați în scopuri de TVA, inclusiv instituțiile publice care:

a) la 31 decembrie 2017 înregistrează obligații fiscale restante reprezentând TVA în cuantum mai mare de 15.000 de lei în cazul contribuabililor mari, 10.000 de lei în cazul contribuabililor mijlocii, 5.000 de lei pentru restul contribuabililor, dacă aceste obligații nu sunt achitate până la data de 31 ianuarie 2018;

b) începând cu data de 1 ianuarie 2018 înregistrează obligații fiscale reprezentând TVA neachitate în termen de 60 de zile lucrătoare de la scadență, în cuantum mai mare de 15.000 de lei în cazul contribuabililor mari, 10.000 de lei în cazul contribuabililor mijlocii, 5.000 de lei pentru restul contribuabililor;

c) se află sub incidența legislației naționale privind procedurile de prevenire a insolvenței.

Nu se consideră obligații restante și nu atrag obligativitatea aplicării sistemului split TVA:

– obligațiile fiscale pentru care s-au acordat și sunt în

derulare înlesniri la plată;
– obligațiile fiscale stabilite în acte administrative fiscale a căror executare este suspendată în condițiile Legii contenciosului administrativ;
– obligațiile fiscale cu termene de plată viitoare stabilite în planul de reorganizare judiciară;
– obligațiile fiscale restante administrate de organul fiscal central și local, neadmise la masa credală sau în planul de reorganizare și care nu se sting decât la data închiderii procedurii;
– creanțele fiscale înscrise în titlurile executorii ce au stat la baza sechestrului pentru care s-a realizat valorificarea bunului cu plata în rate, în limita diferenței de preț ce a fost aprobată la plata în rate;
– obligațiile fiscale datorate de contribuabil, în condițiile în care acestea sunt mai mici sau egale cu suma de rambursat/restituit pentru care există cerere în curs de soluționare.

Contribuabilii pot aplica opțional mecanismul split TVA, notificând organele fiscale competente.

Facilități fiscale oferite pentru aplicarea opțională a mecanismului split TVA: reducere cu 5% a impozitului pe profit/pe veniturile microîntreprinderilor aferent perioadei în care aplică sistemul.

Nu sunt obligate să facă plăți defalcate pentru facturile primite de la furnizori:

– instituțiile publice;
– persoanele fizice impozabile;
– persoanele nestabilite în România și care nu au obligația de a se înregistra în România.

Mecanismul split TVA se aplică operațiunilor impozabile care au locul livrării/prestării în România și persoana obligată la plată nu este beneficiarul, în condițiile în care factura este

întocmită sau avansul este încasat ulterior datei de 1 ianuarie 2018.

Nu li se aplică mecanismul split TVA:

– operațiunilor supuse taxării inverse;
– operațiunilor supuse regimurilor speciale (aurului din investiții, bunurilor second hand etc).

Data de la care se aplică efectiv mecanismul – ziua următoare înregistrării în Registrul persoanelor care aplică plata defalcată a TVA, respectiv:

– maximum 3 zile lucrătoare de la data depunerii notificării de către persoanele impozabile care optează pentru acest mecanism sau care intră în procedură de insolvență;
– 1 martie 2018, pentru persoanele impozabile cu debite fiscale restante la 31 decembrie 2017 și neachitate până la 31 ianuarie 2018;
– 1 martie 2018, pentru persoanele impozabile aflate în procedură de insolvență la 31 decembrie 2017;
– data de 1 a celei de a doua luni următoare celei în care s-a împlinit termenul de 60 de zile de la data scadentă a obligației fiscale constând în TVA de plată.

Registrul contribuabililor care aplică split TVA poate fi accesat de la următoarea adresă:
https://www.anaf.ro/RegPlataDefalcataTVA/

Data de la care încetează a se mai aplica mecanismul – data radierii din Registrul persoanelor care aplică plata defalcată a TVA, respectiv:
– maximum 5 zile lucrătoare de la data depunerii notificării conform căreia persoana impozabilă care a avut debite constând în TVA nu se mai află în niciuna dintre situațiile de aplicare obligatorie a sistemului de cel puțin 6 luni;
– maximum 5 zile lucrătoare de la data depunerii notificării conform căreia persoana impozabilă a ieșit din procedura de insolvență;

– maximum 5 zile lucrătoare de la data depunerii notificării conform căreia persoana impozabilă renunță la opțiunea de aplicare a mecanismului, însă nu mai devreme de un an de la data la care au fost înscriși în Registru.

Obligații ale persoanelor care aplică mecanismul:

– să notifice autoritățile fiscale intrarea în starea de insolvență;
– să notifice clienții aplicarea mecanismului și să comunice contul special de TVA;
– să facă plățile către furnizorii care aplică mecanismul split TVA numai în contul dedicat pentru TVA și din propriul cont special de TVA.

Operațiuni pe contul special de TVA:

– din contul de TVA se achită numai TVA-ul datorat bugetului de stat sau TVA-ul aferent facturilor emise de furnizori;
– nu se fac retrageri de numerar sau plăți către conturile curente, din contul de TVA;
– plățile parțiale ale facturilor primite se consideră că includ TVA (calculat cu suta mărită);
– dacă o factură conține mai multe bunuri și servicii cu cote diferite de TVA și dacă pe ordinul de plată nu se face mențiune cu privire la serviciile/bunurile care se doresc a fi achitate, alocarea se face automat pentru bunurile/serviciile cu cota mai mare de TVA;
– încasările care nu au fost făcute corect în contul de TVA trebuie redirecționate către acest cont special în termen de maximum 30 de zile lucrătoare de la încasarea lor (inclusiv sume încasate prin substitute de numerar, cu cardul sau sume încasate din instrumente de plată emise anterior intrării în sistemul split TVA, dar încasate ulterior sau sume eliberate din conturi escrow);
– diferența dintre încasările efectuate în numerar și plățile efectuate în numerar trebuie direcționată către contul special de TVA în termen de maximum 30 de zile lucrătoare de la

încasarea lor;
– încasările care au fost înregistrate ulterior intrării furnizorului în sistemul split TVA, pentru facturi emise anterior aplicării acestui mecanism, trebuie redirecționate către acest cont special în termen de maximum 30 de zile lucrătoare de la încasarea lor.

Operațiuni care prin excepție nu implică contul special de TVA:

– plățile în numerar, cu substitute de numerar sau cu cardul;
– plățile în natură;
– compensările;
– plățile care nu se fac direct de beneficiar către furnizor;
– plățile din conturile escrow sau de garanție;
– finanțările acordate de instituțiile de credit, prin preluarea creanțelor.

Reguli general aplicabile:

– persoanele impozabile înregistrate în scopuri de TVA și care nu aplică mecanismul split TVA, trebuie să facă plățile în mod defalcat către furnizorii care aplică sistemul.
– rambursarea sumelor negative de TVA cuprinse în deconturi cu opțiune de rambursare se efectuează în alt cont decât contul de TVA, cu excepția situației în care titularul solicită rambursarea în contul de TVA.
– contul de TVA poate fi executat silit numai pentru plata TVA datorate bugetului de stat, precum și în baza unor titluri executorii, potrivit legii, pentru TVA aferentă unor achiziții de bunuri și/sau servicii.
– contribuabilii care, la data de 31 decembrie 2017, inclusiv, au cereri de rambursare în curs de soluționare pentru care, ulterior acestei date, organul fiscal central respinge total sau parțial rambursarea beneficiază de anularea penalităților de întârziere dacă achită obligațiile de plată în 30 de zile lucrătoare de la data comunicării deciziei prin care se respinge rambursarea.

Sancțiuni pentru încălcarea regulilor split TVA:

a) penalitate de 0,06% pe zi pentru:
– plățile efectuate eronat în alt cont decât cel de TVA sau din alt cont decât cel de TVA, dacă se corectează într-un termen între 7 și 30 de zile lucrătoare;
– nevirarea în contul de TVA a sumelor eliberate din conturi escrow sau primite în urma cesiunii de creanță, în termen de 7 zile lucrătoare de la încasarea lor, dar nu mai mult de 30 de zile lucrătoare;
– debitarea contului de TVA cu alte sume decât cele reprezentând TVA de plată la bugetul de stat sau către furnizori, dacă nu se întregește suma în termen de 7 zile lucrătoare , dar nu mai mult de 30 de zile lucrătoare;

b) amendă de 10% din suma de TVA virată/încasată incorect, în următoarele situații:
– plățile efectuate eronat din alt cont decât cel de TVA, dacă nu se corectează într-un termen de 30 -de zile lucrătoare;
– nevirarea sumelor încasate eronat în alt cont decât cel de TVA, în termen de 30 de zile lucrătoare;
– nevirarea în contul de TVA a sumelor eliberate din conturi escrow sau primite în urma cesiunii de creanță, în termen de 30 de zile lucrătoare;

c) penalitate de 50% din suma extrasă din contul de TVA dacă nu se reîntregește suma debitată eronat în termen de 30 de zile lucrătoare;

d) amendă între 2.000 lei și 4.000 lei pentru nedepunerea notificării intrării în stare de insolvență și pentru necomunicarea contului de TVA către clienți.

Tax Magazine nr. 12 decembrie 2017

- **Dan Șova**
  Gânduri fi nanciar-bugetare de sărbători
  Evoluţii fiscale recente
- **Andra Cătălina Iftemie**
  Calificarea activității desfășurate de avocați din perspectiva impozitului pe venit și efectele asupra obligației de a achita contribuții sociale
- **Izabela Stoicescu**
  Decizii ale CJUE în materie de TVA mai favorabile decât Codul fiscal românesc. Retrospectiva anului 2017
- **Septimiu Ioan Puț**
  Inocența fiscală în deducerea TVA: de la jurisprudență la normă
- **Luisiana Dobrinescu**
  Procedura fiscală a anului 2017, pe drumul de la Uniunea Europeană la Roma Antică
- **Petre Lăzăroiu, Ionița Cochințu**
  Ajutorul de stat – parte a domeniului concurenței. Competență cedată Uniunii Europene
- **Alexandra Tomuța**
  Proiectul „Codul Contribuabilului European” – Cenușăreasa fiscalității europene
- **Cristina Oneț**
  Contribuțiile sociale obligatorii. Contribuția de asigurări sociale de sănătate și contribuția asiguratorie pentru muncă (II)
- **Jurisprudență fiscală națională**
  Septimiu Ioan Puț – Sinteză de jurisprudență fiscală națională comentată
- **Jurisprudența fiscală a instanțelor europene**
  Alexandra Mureșan – Sinteza hotărârilor în materie fiscală pronunțate de Curtea de Justiție a Uniunii

Europene în luna decembrie 2017

Noua Hotărâre de Guvern privind registrul general de evidență al salariaților

Am rezumat în cele ce urmează cele mai importante noutăți aduse de Hotărâre de Guvern nr. 905/14 decembrie 2017 (“HG 905/2017”) în ceea ce privește cadrul de reglementare cu privire la registrul general de evidență al salariaților (“REVISAL”).

Intrare în vigoare

HG 905/2017 înlocuiește Hotărârea de Guvern nr. 500/2011 privind registrul general de evidență a salariaților (“HG 500/2011” în cele ce urmează).
Cu câteva excepții, HG 905/2017 intră în vigoare la data publicării sale în Monitorul Oficial, respectiv pe 19 decembrie 2017.
Prevederile HG 905/2017 care reglementează regimul sancționator intră în vigoare în termen de 10 zile de la publicarea hotărârii în Monitorul Oficial.

Dispoziții generale

Printre principalele noutăți aduse de HG 905/2017 menționăm: (i) modificări privind structura REVISAL, (ii) introducerea unor noi date care trebuie completate în REVISAL, (iii) modificarea unor termene în care trebuie transmise unele date în REVISAL.
Modificări privind structura REVISAL

Se revine la structura unică a REVISAL atât pentru angajatorii privați cât și pentru instituții sau autorități publice, eliminându-se noțiunile de registru privat și public și adaptându-se textele legale în consecință.

Date noi ce trebuie completate în REVISAL

Ca un element de noutate, HG 905/2017 prevede că trebuie completate în REVISAL și următoarele date:
Pe lângă salariul de bază lunar brut și sporurile reglementate de contractul individual de muncă, **începând cu data intrării în vigoare a HG 905/2017 vor trebui înregistrate și: indemnizațiile precum și alte adaosuri, astfel cum sunt prevăzute în contractul individual de muncă sau, după caz, în contractele colective de muncă**.

Modificarea unor termene

Transmiterea în REVISAL a datelor privind perioada, cauzele de suspendare și data încetării suspendării contractului individual de muncă se face cel târziu în ziua anterioară datei suspendării/datei încetării suspendări, cu excepția situației absențelor nemotivate când transmiterea în registru se face în termen de 3 zile lucrătoare de la data suspendării. Anterior, transmiterea acestor date se făcea în maximum 20 de zile lucrătoare de la data suspendării /datei încetării suspendării.

Orice modificare a datelor privind salariul de bază lunar brut, indemnizațiilor, sporurilor sau alte adaosuri se transmite în REVISAL în termen de 20 de zile lucrătoare de la data producerii modificării. Anterior, transmiterea acestor date se făcea anterior producerii modificării.

Prin excepție de la această prevedere, orice modificare a datelor privind salariul de bază lunar brut și a oricăror adaosuri care se produce de la data intrării în vigoare a prevederilor HG 905/2017 și până la data de 31 martie 2018 se transmite până la 31 martie 2018.

Autor: Nicoleta Gheorghe, Manager – Avocat, coordonatorul practicii de dreptul muncii

---

PwC lansează aplicația ANAFcheck care permite verificarea automată a furnizorilor care aplică plata TVA defalcată

PwC România vine în ajutorul companiilor care vor trebui, începând cu 1 ianuarie 2018, să achite facturi către furnizori ce aplică plata defalcată de TVA, prin lansarea aplicației ANAFcheck. Aceasta se conectează la bazele de date ale ANAF și permite verificarea automată a tuturor codurilor de înregistrare fiscală ale furnizorilor, pentru a identifica acele companii care aplică plata defalcată de TVA.

ANAFcheck este o interfață între serverul unei companii și Registrul fiscal român, care permite automatizarea schimbului de date. Aplicația aduce 19 atribute fiscale ale codului TVA căutat (ex. date despre stare înregistrare în scopuri de TVA, plata TVA defalcată, contribuabil activ/inactiv, sistem TVA la încasare etc.), interogarea putând fi individuală sau multiplă. Acest instrument funcționează cu orice sistem de operare, și mai mult decât atât, este ușor de integrat cu sistemele SAP sau alte sisteme de tip ERP.

„Ideea ANAFcheck a pornit de la faptul că sistemul de plată defalcată nu va afecta doar contribuabilii care aplică mecanismul, ci și mare parte din partenerii acestora. Astfel,

chiar și contribuabilii care nu sunt în sistem, dar sunt înregistrați în scopuri de TVA, vor fi nevoiți să verifice începând cu 1 ianuarie 2018 care dintre furnizorii acestora aplică mecanismul. O verificare manuală ar crea o povară administrativă semnificativă și ar putea necesita resurse și timp suplimentar", a declarat Daniel Anghel, Partener, Liderul echipei de Taxe și Impozite Indirecte, PwC România.
"PwC a dezvoltat această aplicație online pentru a ajuta companiile să automatizeze și să eficientizeze cât mai mult procesul de verificare a furnizorilor ce aplică plata defalcată a TVA, ușurând activitatea departamentelor financiar-contabile și facilitând tranziția către regulile impuse de noul mecanism", **a declarat Daniel Anghel.**

"Prin folosirea aplicației ANAFcheck, departamentele financiar-contabile vor putea economisi timp și vor putea preveni riscul de eroare umană. În vreme ce o căutare manuală a unui furnizor pe site-ul ANAF durează între 20 și 40 de secunde, ANAFcheck poate verifica în medie 80 de coduri de TVA pe minut, eficientizând astfel foarte mult activitatea angajaților din departamentul financiar și permițându-le să se concentreze pe proiectele cu valoare adăugată ridicată pentru companie", **a declarat Daniel Anghel, Partener, Liderul echipei de Taxe și Impozite Indirecte, PwC România**.

Nu în ultimul rând, ANAFcheck permite identificarea furnizorilor inactivi sau cu coduri de TVA invalidate precum și evitarea unor penalități generate de plăți incorecte către furnizori care aplică sistemul de plată defalcată a TVA (de 0.06%/zi din valoarea TVA, înmulțit cu numărul de zile de la data plății eronate până la data corecției).

Pentru mai multe detalii, puteți accesa pagina de Internet: https://www.pwc.ro/en/services/tax-services/splitvat.html